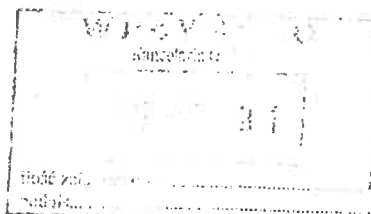

MINISTER ŚRODOWISKA

Warszawa, dn. 27 .07.2017 r.

DM/5102-16/01/2017/BT

01/08/2017 09:56
DK/58332/2017

5r0D3G8Tx

Pan

Jerzy Leszczyński

Marszałek Województwa Podlaskiego

szanowny Panie Marszałku,

W ramach wielu inicjatyw, zarówno rządowych, samorządowych jak i pozarządowych, mających na celu poprawę jakości powietrza, istotną rolę odgrywa edukacja społeczeństwa odnośnie skutków zdrowotnych dla ludzi, narażenia na krótko- i długotrwałe ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń.

Państwowy Monitoring Środowiska poprzez sieć stacji pomiarowych, zarówno automatycznych jak i manualnych, dostarcza informacji na temat jakości powietrza na terenie całej Polski. W ramach tego systemu funkcjonuje ponad 300 stacji pomiarowych, w tym ok. 160 stacji, na których prowadzone są automatyczne pomiary zanieczyszczeń. Sieć ta jest systematycznie rozwijana, jednak jej rozwój jest ograniczony możliwościami finansowymi wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska (wioś). Obecnie rozpoczął się kolejny projekt, w ramach którego zakupiony zostanie sprzęt do pomiarów jakości powietrza dla wioś. Projekt ten jest współfinansowany z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. W zakresie projektu planowany jest, oprócz sprzętu pomiarowego, zakup m.in. mobilnych stacji monitoringu jakości powietrza. Pozwoli to wojewódzkim inspektoratom na objęcie okresowymi pomiarami wybranych mniejszych miast, w których obecnie pomiary w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie są prowadzone.

Wszystkie pomiary manualne i automatyczne, prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, są realizowane metodami referencyjnymi lub metodami równoważnymi metodom referencyjnym, podlegającymi ciągłym sprawdzeniom, kalibracjom, nadzorowi technicznemu, a systemy pomiarowe są objęte nadzorem przez Krajowe Laboratorium Referencyjne i Wzorcujące GIOŚ. Wszystko to ma na celu zapewnienie wysokiej wiarygodności wytwarzanej informacji.

Mając na uwadze liczne inicjatywy polegające na budowaniu przez samorzady alternatywnych sieci pomiarów jakości powietrza, opartych na niereferencyjnych metodach pomiarowych (czujnikach, sensorach itp.), pragnę zwrócić uwagę, iż wyniki uzyskiwane z tych systemów mogą znacząco różnić się od wytwarzanych w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, który dostarcza informację zachowując wszystkie wymogi przepisów, norm i jakości w tym zakresie.

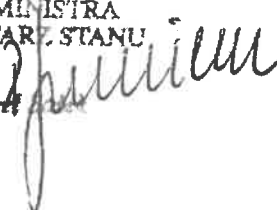
Niezwykle istotne, obok stosowania odpowiednich urządzeń pomiarowych, jest systemowe zapewnienie ciągłego (codziennego) nadzoru nad wynikami wytwarzanymi w ramach takiej sieci. W wojewódzkich inspektoratach, każdego dnia dane są przeglądane i wstępnie weryfikowane pod kątem ich poprawności.

Kolejnym elementem systemu jakości jest okresowe sprawdzanie urządzeń pomiarowych niereferencyjnych z urządzeniami referencyjnymi – w takim wypadku zakup urządzeń niereferencyjnych do sieci pomiarowych wymaga zapewnienia miernika referencyjnego, bądź zakupu usługi wykonania takich badań.

Odrębną, ale bardzo istotną kwestią, jest lokalizacja stanowisk pomiarowych. Lokalizacje te powinny być zgodne z wymogami rozporządzenia MS z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032), co oznacza m.in., że powinny być oddalone od przeszkód, tak by zachować niezaburzony dopływ badanego powietrza do urządzenia pomiarowego oraz nie powinny znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł emisji. Nadzór nad lokalizacjami stanowisk pomiarowych jest jednym z kluczowych elementów nadzoru nad siecią pomiarową.

Niedochowanie wszystkich wymogów odnośnie do jakości pomiarów (urządzenia, weryfikacja wyników, potwierdzanie równoważności pomiarów, lokalizacja) w konsekwencji doprowadzi do wytworzenia błędnej informacji, której skutkiem będzie wprowadzenie w błąd społeczeństwa. Ma to niezwykle istotne znaczenie w przypadku, gdy wyniki pomiarów z niereferencyjnych urządzeń, pracujących w sieciach finansowanych przez samorzady lokalne, znacząco będą się różnić od pomiarów referencyjnych i jednocześnie stanowić będą dla władz samorządowych podstawę do podejmowania decyzji o wydatkowaniu środków na rzecz ochrony powietrza. Dodatkowo problematyczne może być podejmowanie decyzji o ogłaszaniu przekroczeń poziomów alertowych jeżeli przekroczenia takie zostaną zarejestrowane przez czujniki sieci niereferencyjnej, a nie zostaną potwierdzone poprzez pomiary referencyjne.

W związku z powyższym, przed podjęciem decyzji o finansowaniu alternatywnych, niereferencyjnych pomiarów, proszę o przeanalizowanie wszystkich ww. aspektów.

Z up. MINISTRA
SEKRETARZ STANU

F444

Do wiadomości:

Pani Grażyna Żyła-Pietkiewicz, Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska